

Sisällys

Kaaviot ja taulukot	8
Lyhenteitä	9
Rahanarvokerroin 1970–2016	10
Esipuhe	11
LAATUA JA VAPAA-AIKAA?	13
Kuinka lakkoherkkyys hiipui?	14
SAK ja toimihenkilökeskusjärjestöt	15
Keskeisin aiempi tutkimus	17
I YRITYSDEMOKRATIAN PITKÄ JA NIUKKA TIE	19
SAJ:n ja Paasion yhteinen yritysdemokratia-aloite	20
SAK yritysdemokratian eturintamaan	26
Komiteoiden ehdotukset eivät etene	32
Yritysdemokratiasta henkilöstöhallinnoksi?	39
II VAKAUTUKSEN PALUU	50
SAK Sorsan hallituksen kummina	53
Palkkahyvityksen vaimennus	60
Riitasointuja Korpilammella	73
Palkankorotusten lykkäyksellä irtisanomissuoja paremmaksi, vuosiloma pidemmäksi ja työterveyshuolto lakisääteiseksi	78
III YLEISLAKON UHALLA DEVALVAATIOKOMPENSAATIO	95
Yhteisymmärrys kärsii	96
Yleislakon tielle	105
IV SOPUVAALEJA JA KIIHKEITÄ KAMPPAILUJA	114
V KOVILLE OTTAA KONSENSUS	129
Tavoitteena maltillinen palkkaratkaisu	131

	Umpikujasta Somerto–Oivio-sopimukseen	140
	Keskitetystä ratkaisusta työehtosopimuksiksi	145
	Sopimuskierroksen poliittiset paineet	149
	Ammattiyhdistysliike kasvaa, vasemmisto polkee paikallaan	153
	Nousukausi ja öljykriisi vievät liittokierrokselle	158
VI	SAAKO AMMATTIYHDISTYSLIIKE OTTEEN AUTOMAATIOSTA?	166
	Miten vastata teknologiseen murrokseen?	168
	Palkansaajarahastot yrittäjädemokratian seuraavana askeleena	176
VII	KOIVISTO VUODEN 1981 TUPON KÄTILÖNÄ	184
	Vuoden 1980 inflatorinen liittokierros	185
	Varautumista talouskasvun hidastumiseen	189
	Matti Pekkanen tekee selvityksen ja esityksen	200
	SAK:n sosialidemokraatit tiukoilla	212
	Useat liitot irtoavat, mutta SAK hyväksyy	216
	Mauno Koivisto tulosovun varmistajana	224
VIII	SAK VOIMISSAAN.	242
	Runsaasti kunnianhimoisia tavoitteita	247
	Yhdessä elämä turvalliseksi – SAK:n 75-juhlavuosi	255
IX	SAK JA VUODEN 1982 PRESIDENTINVAALIT.	262
X	PITKÄT KIISTAT – TYÖSUHDETURVA- JA TYÖEHTOSOPIMUSLAIT	270
	Hidas työsuhdeturvakomitea.	270
	STK:n ja SAK:n sosialidemokraattien sopu työsuhdeturvasta ja työrauhan pelisäännöistä.	276
	Pitkä tie komiteamietinnöstä työsuhdeturvalaiksi	281
	Pelisäännöt, Mallasjuoman villit lakot ja hyvityssakkojen korotus.	295
	Eduskunta hyväksyy lakkosakkojen korotuksen	303
	Nokian irtisanomiset 1984.	309
	Tulokseton työriitakomitea.	315
XI	PALKANSAAJIEN YHTEISRINTAMA JA TYÖNANTAJIEN RYHTILIIKE	323
XII	LÄPIMURTO TYÖAJAN LYHENTÄMISESSÄ.	352
	Palkkatyöyhteiskunta ja lasten päivähoito	352

SAK tulopolitiikan palauttajaksi	354
Työajan lyhennys tärkeimmäksi tavoitteeksi	364
Keskitetty ratkaisu, vaikka voimatoimin	376
Yhteislakkouhka	381
Pekkasen toinen	389
XIII KANSAINVÄLINEN SAK	399
Kansainvälisiä ja kahdenvälisiä suhteita	399
Solidaarisuutta ja lyhyitä boikotteja	407
Etelä-Afrikan boikotti	412
SAK perustaa solidaarisuuskeskuksen	418
Outokummun kaivoshanke SAK:ssa kiistanaiheena	420
XIV SAK YKSIN YHTEISLAKKOON	423
Kaksi arkipyhää takaisin	428
Tulopoliittisesta sopimuksesta todellisuudeksi	434
Toimihenkilöiden oma tupo	443
SAK:n yhteislakko 1986	455
XV SAK JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVO	466
SAK kääntyy syrjinnän kieltävän lain kannalle	468
Palkansaajakeskusjärjestöt vaativat ja työnantajakeskusjärjestöt vastustavat tasa-arvolakia	475
XVI TOIMINTA- JA SOPIMUSVALMIS KESKUSJÄRJESTÖ	488
Työelämän uudistamisen vaikeus	488
Onko tulopolitiikka umpikujassa?	491
Laman läpi	496
SAK:n tuki EU-jäsenyydelle	499
Järjestöllistä tiivistymistä	501
Ylös lamasta	504
Lakkojen loppu?	507
Tulopolitiikan loppu?	509
Viitteet	522
Lähteet	581
Kuvalähteet	595
Henkilöhakemisto	599